

UDVIDET LIVMODERHALSUNDERSØGELSE (KBC)

SCREENINGSPROGRAM OG CELLEPRØVE

I Danmark har vi et forebyggelsesprogram for celleforandringer og kræft i livmoderhalsen. Kvinder mellem 23 og 59 år inviteres til screening hvert tredje eller femte år, afhængig af deres alder og fødselsdato. Kvinder mellem 60 og 64 år inviteres hvert femte år. Desuden tilbydes alle 12-årige unge piger (og drenge) vaccination mod HPV (Humant Papilloma Virus). HPV er den hyppigste seksuelt overførte virus og omfatter over 200 forskellige typer. Særligt type 16 og 18, men også andre vira betegnet som high-risk (HR-) HPV, disponerer for celleforandringer og livmoderhalskræft. Helt op til 80 procent af befolkningen er på et tidspunkt i livet smittet med HPV virus, men hos langt de fleste forsvinder virus af sig selv i løbet af 8-12 måneder. Nogle individer er imidlertid ikke i stand til at skille sig af med virus, og de bliver kroniske bærere. En kronisk bærertilstand er forbundet med en øget risiko for celleforandringer og livmoderhalskræft.

Screening består af en celleprøve fra livmoderhalsen, også kaldet en smear. Når prøven undersøges, kigges der i mikroskop på de løsrevne celler fra livmoderhalsen. Hvis disse celler ser

anderledes ud, kan man få mistanke om celleforandringer. Man kan imidlertid sjældent vide noget med sikkerhed, fordi der kun er tale om løsrevne celler.

UDVIDET LIVMODERHALSUNDERSØGELSE (KBC)

Du vil blive henvist til en udvidet livmoderhalsundersøgelse hos en gynækolog, hvis der i din celleprøve er mistanke om celleforandringer. De forskellige betegnelser (typisk ASCUS, LSIL, HSIL, ASCH) angiver, hvordan cellerne ser ud i mikroskopet. Du vil også blive henvist til denne undersøgelse, hvis du har kontaktblødning, det vil sige blødning ved samleje. En sådan tilstand er i de fleste tilfælde harmløs, men kan dække over celleforandringer, hvorfor en almindelig celleprøve ikke er tilstrækkelig. En udvidet livmoderhalsundersøgelse kaldes en KBC:

K=Kolposkopi, dvs. kikkertundersøgelse af livmoderhalsen med en lille kikkert.

B=Biopsi, dvs. vævsprøve fra livmoderhalsen.

C=Cervikalskrab, dvs. udtagelse af celler fra indersiden af livmoderhalskanalen.

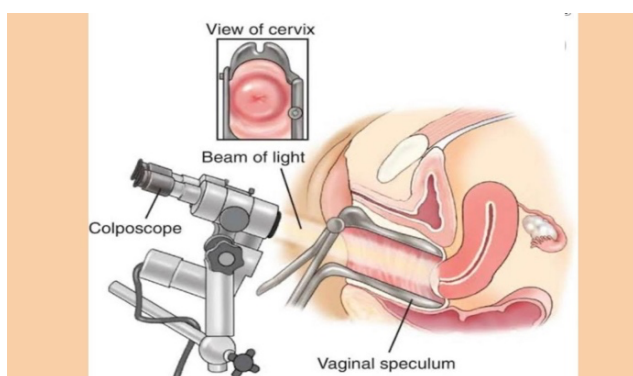

UDVIDET LIVMODERHALSUNDERSØGELSE (KBC)

Ved undersøgelsen anvendes et kolposkop (et mikroskop, som forstørrer billedet af livmoderhalsen), hvor gynækologen kan se efter forandringer i slimhinden. Efter kolposkopi anlægges lokalbedøvelse med en tynd nål. Selvom der ikke kan ses forandringer med det blotte øje, tages vævsprøverne alligevel, da forandringerne i nogle tilfælde kan gemme sig under slimhinden. Der vil blive taget 4-6 prøver og et børsteskrab fra livmoderhalskanalen. Det kan bløde lidt bagefter, hvorfor du bør undgå hårdere fysisk aktivitet resten af dagen.

Før du møder til undersøgelsen, kan det være praktisk at se denne video, som er vi har lånt fra gynækolog Charlotte Floridon:

[HTTPS://YOUTU.BE/VRDWGDQUTVS](https://youtu.be/VRDWGDQUTVS)

EFTER PRØVETAGNING

Efter prøvetagning kan du bløde i op til en uge, men det skal aftage gradvist. Undgå i

den periode karbad eller svømmehal samt samleje. Du bør kontakte klinikken, hvis du efter undersøgelsen oplever kraftig blødning, ildelugtende udflåd eller feber.

SVAR

Du vil modtage svar på prøver via Lægevejen i løbet af cirka 14 dage. Ved fund af lette celleforandringer i prøverne vil vi typisk anbefale en fornyet celleprøve samt HPV-status efter et år. Ved fund af moderate celleforandringer vil vi anbefale fornyet KBC efter 6 måneder eller keglesnit, afhængig af din alder. Ved svære celleforandringer vil vi altid anbefale keglesnit.

KEGLESNIT (CONUS)

Et keglesnit er indgreb, hvor man udkærer et trekantet vævsstykke fra livmoderhalsen (deraf navnet kegle). Indgrebet foregår ligesom KBC i lokalbedøvelse, og keglen udkæres med en elslynge. Formålet er at fjerne alle celleforandringer fra livmoderhalsen og i bedste fald samtidig at fjerne din HPV-virus. Du vil få svar på undersøgelsen efter cirka 14 dage, og normalt planlægges en almindelig celleprøve 6 måneder efter indgrebet. Du kan læse en særskilt vejledning om indgrebet.